

Til Stortingets finanskomité

Vannkraften må med i det grønne skatteskiftet

Vannkraften utgjør 96 prosent av elproduksjonen i Norge og er en sentral bidragsyter i det grønne skiftet med overgang til utslippsfri energibruk. Det er et stort potensial og behov for investeringer i vannkraft som gir mulighet for ny industri og nye arbeidsplasser. Når næringslivet generelt får redusert selskapskatt, er det oppsiktsvekkende at regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2017 foreslår en netto skatteskjerpelse for vannkraft ved at grunnrenteskatten økes mer enn selskapskatten reduseres.

Vi viser innledningsvis til brevet til finanskomitéen hvor Energi Norge og Norsk Industri sammen med 6 andre organisasjoner ber om at fornybarnæringen kommer med i det grønne skatteskiftet. Brevet er vedlagt.

Investeringer i fornybar energi er konkurranseutsatt som annet næringsliv. Premisset for en provenynøytral omlegging er derfor feilaktig. Dette kan observeres ved at de siste årene har vært vesentlig større investeringer i fornybar energi i Sverige enn i Norge. Sverige er i en tilsvarende situasjon som Norge hva angår aldrende kraftstasjoner og økende behov for rehabilitering og videreutvikling av vannkraftressursene. Den svenske regjeringen har foreslått å redusere vannkraftskatten betydelig fra 2017 og øke skattelettelsen suksessivt fram mot 2020. Da vil årlig skattereduksjonen tilsvare 5 milliarder kroner sammenlignet med dagens skattenivå.

Skjermingsrenten for grunnrenteskatten må økes

Utformingen av grunnrenteskatten for vannkraft bidrar til at flere samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter blir utsatt eller skrinlagt. En viktig årsak til dette er den svært lave skjermingsrenten (friinntektsrenten), 0,7 prosent for 2015 og nærmere 0,5 prosent for innværende år. Denne renten er langt lavere enn relevant lånerente og kraftprodusentene opplever derfor i praksis grunnrenteskatten som en barriere for investeringer. Dagens friinntektsrente er satt lik en risikofri rente basert på statskasseveksler med 12 måneders løpetid. Dette er urimelig i en bransje hvor tidsperspektivet for investeringsbeslutningene er betydelig lengre, med avskrivningstider på 67 / 40 år.

Analyseselskapet Pöyry har nylig ferdigstilt en rapport som vurderer langsiktige konsekvenser av dagens vannkraftbeskatning. Pöyry konkluderer med at endringer i kraftskatteregimet og da særlig økt skjermingsrente, vil utløse investeringer i mange rehabiliterings- og utvidelsesprosjekter. Dette vil gi økt verdiskaping i Norge ved at vi utnytter samfunnsøkonomisk lønnsomme og fornybare ressurser og det vil ha betydelig sysselsettingseffekt.

Energi Norge mener at friinntektsrenten bør fastsettes som en langsiktig nøytral realrente på 2,5 prosent med kompensasjon for løpende inflasjon målt ved konsumprisindeksen. Det er samme prinsipp for risikofri rente som legges til grunn som risikofri rente ved fastsettelse av den såkalte

NVE-renten, som er sentral for avkastningen i energiselskapenes nettvirksomhet. Energi Norge mener at det også bør være et rimelig påslag for regulatorisk risiko.

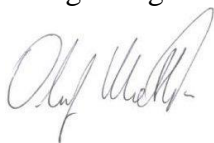
Regjeringens forslag gir netto skatteskjerpelse for vannkraft

I forslaget til statsbudsjett for 2017 hevder regjeringen at grunnrenteskattesatsen må økes med 1,3 prosentenheter når satsen på alminnelig inntektsskatt settes ned med 1 prosentenheter, for å oppnå provenynøytralitet. Dette stemmer ikke med undersøkelser Energi Norge har foretatt. I statsbudsjettet i fjor høst hevdet Finansdepartementet at reduksjonen i ordinær selskapsskattesats med 2 prosentenheter kombinert med en økning av grunnrenteskattesatsen med 2 prosentenheter ville gi en netto skattelette for vannkraftselskapene med om lag 85 mill. kroner. Energi Norges undersøkelse, som omfattet om lag 70 prosent av den totale vannkraftproduksjonen, viste at endringene ville medføre en netto skatteskjerpelse for vannkraft med vel 20 mill. kroner.

Energi Norge mener at dersom en skal gjennomføre en provenynøytral omlegging må det være knyttet til grunnrenteskattepliktig vannkraft isolert sett. Det framgår av statsbudsjettet, Prop. 1 LS (2016-2017) *Skatter, avgifter og toll 2017*, kap. 3.2 at Finansdepartementet i beregningene også denne gang har tatt med inntekter fra annen virksomhet da det uttrykkes "*Noe annen aktivitet nært knyttet til vannkraftproduksjon er inkludert*". Dette innebærer at grunnrenteskatten økes ut over en provenynøytral omlegging med den konsekvens at kraftselskapene ikke får den samme skattelettelse på den aktivitet som kun belastes selskapsskatt, som alt annet norsk næringsliv. Energi Norge mener dette blir feil og medfører en ekstra byrde på grunnrenteskattepliktig vannkraft. Dette er forhold vi tidligere har påpekt overfor departementet. For en vannkraftprodusent som har noe gjeld vil regjeringens forslag åpenbart gi seg utslag i en skatteskjerpelse for den grunnrenteskattepliktige delen av selskapets virksomhet. Denne stadige skatteskjerpelsen for grunnrenteskattepliktig vannkraft er svært uheldig. Ser man omleggingen av selskapsskatten under ett, vil avstanden mellom skattenivået for norske selskaper og vannkraftproduksjon øke med over 5 prosentenheter.

På bakgrunn av det ovennevnte vil Energi Norge be om at finanskomitéen i behandlingen av statsbudsjettet unnlater å øke grunnrenteskattesatsen og samtidig øker skjermingsfradraget i grunnrenteskatten for vannkraft til en fast realrente på 2,5 prosent justert for årlig inflasjon.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Oluf Ulseth
Administrerende direktør

Vedlegg: Brev til finanskomitéen om fornybarnæringen i det grønne skattesiftet fra 8 organisasjoner

Oslo 12. oktober 2016

Til finanskomiteen på Stortinget

Fornybarnæringen må med i det grønne skatteskiftet

En skattereform som reduserer skatteforskjellen med våre naboland er både viktig og riktig, og en reduksjon i selskapsskatten er et sentralt bidrag til omstilling og vekst i norsk økonomi. Til tross for dette foreslår regjeringen i statsbudsjettet å *øke særskatten på vannkraft* med 1,3 prosentpoeng for å unngå at fornybarnæringen får fordel av den reduserte selskapsskatten. Hvis en ser på omleggingen av selskapsskatten under ett, vil en slik tilnærming innebære en økt særskatt på vannkraft med over fem prosentpoeng. Denne skatteskjerpelsen er ikke forenlig med et grønt skatteskiifte.

Norge har 1500 vannkraftverk som leverer 96 prosent av strømmen vår. Videre er norsk fornybarnæring en stor verdiskaper som sysselsetter 20.000 årsverk og har avgjørende betydning for norsk industris grønne konkurransevne. Men nær halvparten av produksjonskapasiteten ble bygget før 1970, og ifølge NVE trengs det 50 milliarder kroner frem mot 2030 til rehabilitering av eksisterende kraftverk bare for å opprettholde teknisk tilstand på eksisterende anlegg. Ifølge fornybarselskapene bidrar dagens skattesystem til at flere titalls prosjekter innen rehabilitering, opprusting og utvidelse av vannkraftverk utsettes eller skrinlegges. Dette skjer til tross for at prosjektene er samfunnsøkonomisk lønnsomme. Dette er et stort tap for den grønne verdiskapingen over hele landet, og har negative konsekvenser for grønn industriutvikling. Opprusting av eksisterende anlegg gir også en unik mulighet til å oppgradere miljøtilstanden i norske vassdrag, og sikre bedre ivaretagelse av norsk naturmangfold.

I stortingsmeldingen «Kraft til endring» som Stortinget behandlet før sommeren, ble vannkraftens sentrale rolle som ryggraden i det fossilfrie energisystemet fremhevet og prioritert. Likevel savner vi skattepolitiske tiltak som legger til rette for å utvikle fornybarnæringen videre. Mangel på slike tiltak kan føre til at mange selskap velger kortsiktige flikke-løsninger istedenfor at kraftverkene utbedres og moderniseres.

Sverige har vesentlig bedre skattemessige betingelser enn i Norge. Dette har allerede bidratt til at fornybarinvesteringene er langt høyere i Sverige. Nå har den svenske regjeringen i tillegg foreslått å kutte vannkraftskatten med fem milliarder kroner årlig fra 2020. Mens øvrig norsk næringsliv får redusert skattenivå, blant annet for å møte en økende internasjonal konkurranse, gjør dagens skattesystem for vannkraft at ellers attraktive investeringer ikke gjennomføres. Dette er vanskelig å forstå i en tid der det er bred enighet om at investeringer i en grønn økonomi er den riktige veien å gå for Norge.

Organisasjonene bak dette brevet ber derfor om at finanskomiteen i behandlingen av statsbudsjettet **unnlater å øke grunnrentesatsen og samtidig øker skjermingsfradraget i grunnrenteskatten for vannkraft**. Økt skjermingsfradrag er et effektivt virkemiddel for å dempe effekten av økt skattesats for de mest utsatte vannkraftprosjektene. På den måten vil komiteen kunne legge til rette for nødvendige reinvesteringer i og utvikling av norsk fornybarnæring, skape vekst og sysselsetting i industrien og i leverandør- og entreprenørbransjen, og ikke minst bidra til at Norge kan nå målene for et lavutslippssamfunn i 2050.

Vennlig hilsen

Energi Norge ved Oluf Ulseth, administrerende direktør /s/
Norsk Industri ved Stein Lier-Hansen, administrerende direktør /s/
El og IT Forbundet ved Jan Olav Andersen, forbundsleder /s/
WWF ved Nina Jensen, generalsekretær /s/
Samarbeidande Kraftfylke ved Toini Løvseth, daglig leder /s/
Water Valley ved Erik Jølberg, styremedlem /s/
Nelfo ved Tore Strandskog, direktør næringspolitikk /s/
Defo ved Knut Lockert, daglig leder /s/